

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U006126

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазуренок Марина Вікторівна

2. Mazurenok Maryna Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-12-2017

Спеціальність за освітою: Початкове навчання

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 70.145.01

**Повне найменування юридичної особи:** Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

**Код за ЄДРПОУ:** 02138872

**Місцезнаходження:** вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький, Хмельницький р-н., Хмельницька обл., 29013, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

**Код за ЄДРПОУ:** 02138872

**Місцезнаходження:** вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький, Хмельницький р-н., Хмельницька обл., 29013, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 14.09.03

**Тема дисертації:**

1. Організаційно-педагогічні засади діяльності Наркомосу УСРР у галузі вищої освіти (1919 – початок 1930-х рр.).
2. Organizational-Pedagogical Principles of People's Commissariat of the Ukrainian Soviet Socialist Republic in Higher Education (1919 – Early 1930's).

**Реферат:**

1. У дисертації комплексно розкрито організаційно-педагогічні засади діяльності Наркомосу УСРР у сфері вищої освіти (1919 – початок 1930-х рр.). Виокремлено основні напрями діяльності Наркомосу УСРР щодо запровадження радянської моделі вищої школи. Висвітлено формування апарату та функції Наркомосу УСРР як державного органу управління освітою періоду 1919 – початку 1930-х рр. Проаналізовано діяльність Наркомосу в 1919–1920 рр. щодо вищої освіти, яка мала реорганізаційний характер: ліквідацію університетів (на основі їхніх факультетів утворювали інститути, які разом із технікумами вважалися вищими навчальними закладами); запровадження посади комісара, зміни умов зарахування студентів тощо. Висвітлено освітньо-виховний процес у вищій школі періоду 1920–1923 рр. (розробляли нові навчальні плани, робочі програми;

застосовували нові методи навчання, форми контролю; обов'язковим елементом навчального процесу стали виробнича практика та стажування). Схарактеризовано діяльність Наркомосу УСРР періоду 1923–1927-х рр., яка спрямовувалася на реалізацію курсу «українізації» як важливого складника національної політики, що відіграв позитивну роль у становленні вищої школи УСРР, висвітлено керівництво вищою освітою в умовах посилення репресивно-тоталітарної системи.

2. The dissertation deals with the study of organizational and pedagogical principles of the functions of the People's Commissariat of Education of the Ukrainian Soviet Socialist Republic as the governing body of the period of the formation of the Ukrainian Soviet educational model of higher education, its functioning in the conditions of the abolition of democratization in the field of education introduced during the period of the Ukrainian statehood of 1917–1921, the emergence and establishment of the totalitarian system. The structure of the People's Commissariat of the USSR in 1919 – early 1930s is revealed. The system analysis of the functions of the People's Commissariat of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, which was subordinated to the Council of People's Commissars, which operated under the control of the Central Committee of the Communist Party of the Bolsheviks of Ukraine, gives grounds for asserting the search for new forms and methods of education management. In the context of the development of the Soviet state, they changed from targeting the education management system of the Russian Socialist Federative Soviet Republic to relatively independent functioning, and in the early 1930s, to unify the whole system of education and the entire all-Union subordination. In the early 1920s, the People's Commissariat and the committees that were part of it held administrative and organizational functions aimed at reforming the system of higher education in Ukraine. The reorganization of the People's Commissariat in 1925 and the introduction in its structure of the departments were characterized by deepening and intensifying educational and methodological activities in higher education, and at the beginning of the 1930s – an increase in overall ideological influence with a radical change in the tasks of the People's Commissariat and its sectors. The periodization of the functions of the People's Commissariat of the Ukrainian Soviet Socialist Republic in the field of higher education in 1919 – early 1930s was proposed. I period – 1919–1920 – an integral part of the Ukrainian Revolution, which is characterized by the parallel existence of the Soviet and the Ukrainian National Soviet system of higher education; II period – 1920–1923 – organization of the Soviet model of higher education; III period – 1923–1927 – «Ukrainization» of the high school; IV period – 1928 – the beginning of the 1930s – discontinuance of the democratic tendencies, introduction of the repressive-totalitarian system. The activity of the People's Commissariat in 1919–1920 at higher education was traced which had a reorganization character, namely: the abolition of universities (on the basis of their faculties, institutions were formed, which, together with colleges, were considered to be higher educational institutions); the introduction of the post of commissioner, changes in student enrollment conditions, the establishment of labor departments, the organization of «zero-semester» with the aim of preparing young working people for higher education. The educational process of the period of 1920–1923 in higher education was highlighted (new curriculums, work syllabuses were developed in which the material was distributed on the theoretical, which was worked on lectures, interviews with all students and practical, which assimilated through seminars in laboratories, workshops, etc., new teaching methods were used: Dalton plan, project method, laboratory methods, etc.; examinations and tests were eliminated instead a collective assessment of knowledge was introduced; the obligatory element of the educational process became the summer industrial practice and production internships, the duration of which depended on the specifics of the institution). The introduction of the model of higher education in Soviet Ukraine during the 1920s by the People's Commissariat of the Ukrainian Soviet Socialist Republic was traced. The directive management of organization educational process in high school was characterized. The process of reforming higher education aimed at realization of the course of «Ukrainization» (1923–1927) as an important component of national policy, which played a positive role in the establishment and development of the system of higher education of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, promoted the expansion of the sphere of functioning of the Ukrainian language in the educational process of higher education, enhancement of its social status and prestige. However, a number of both objective and subjective reasons slowed down this process, and the repressions of the 1930s proved the impossibility of its completion in the conditions of the Soviet totalitarian regime. Further illumination of historical

and pedagogical aspects of the activities of the People's Commissariat of the Ukrainian Soviet Socialist Republic as a governing body for the management of the system of higher education has taken place. The practical signi

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Телячий Юрій Васильович
2. Teliachyi Yurii Vasylovych

**Кваліфікація:** д. і. н., 07.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Березівська Лариса Дмитрівна
2. Berezivska Larysa Dmytrivna

**Кваліфікація:** д. пед. н., 13.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Герцюк Дмитро Дмитрович
2. Hertsiuk Dmytro Dmytrovych

**Кваліфікація:** к. пед. н., 13.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Романишина Людмила Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Романишина Людмила Михайлівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.